

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: DK-2T/16/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5423010074
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Daniela Pilarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5423010074.1

Uznesenie

Okresný súd Námestovo, samosudkyňou Mgr. Danielou Pilarčíkovou, v trestnej veci obvineného A. B. B., pre prečin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1, 2 Trestného zákona, v Námestove dňa 27.12.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 241 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku s poukázaním na § 215 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku zastavuje trestné stíhanie proti obvinenému A. B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, D. E., pre prečin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1, 2 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že :

v bode 1/

dňa 28.06.2018 v čase od 09:00 hod do 09:50 hod v Dolnom Kubíne na Bytereckej ulici č. 2067/5, v budove Okresného riaditeľstva PZ Dolný Kubín, po zákonom poučení aj podľa § 131 odsek 1 Trestného poriadku vo veci vedenej pod ČVS: ORP-193/1-VYS-DK-2018, proti obvinenému C. F. pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 2 Trestného zákona, ako svedok okrem iného uviedol, že „dňa 30.03.2019 bol s C. F. v motorovom vozidle ako spolujazdec v čase, keď bolo motorové vozidlo zastavené policajnou hliadkou, že C. F. nebol policajtní vyzvaný na dychovú skúšku, riešili sa iba doklady, kedy C. F. oznámil policajtom, že nemá pri sebe doklady, ale že si ide pre ne na chatu, následne nasadol do auta a vyštartoval s autom smerom k jeho chate“, pričom vykonaným dokazovaním bola prítomnosť obvineného A. B. B. v čase policajnej kontroly C. C. F. vylúčená, čo bolo potvrdené aj rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín, sp. zn. 2T/1/2019, z 19. mája 2020, ktorý bol potvrdený uznesením Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 2To/47/2020, z 16. marca 2022, ktorými bol C. F. odsúdený,

v bode 2/

dňa 19.11.2019 okolo 10:30 hod v D. E. G. H. I. J. XX, v budove Okresného súdu na hlavnom pojednávaní vedenom pod sp. zn. 2T/1/2019, v trestnej veci vedenej proti obžalovanému C. C. F. pre prečin ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 2 Trestného zákona, ako svedok po zákonom poučení a po zložení prísahy podľa § 265 odsek 2 Trestného poriadku, uviedol, že dňa 30.03.2019 bol s C. F. v motorovom vozidle ako spolujazdec v čase, keď bolo motorové vozidlo zastavené policajnou hliadkou, ďalej uviedol, že si nespomína, že by policajti vyzvali C. C. F. už pri kontrole pri pamätníku od hotela Smrečina, aby sa podrobil dychovej skúške, hovorilo sa tam iba o dokladoch, keď C. F. policajtom jasne povedal, že si ide pre doklady, pričom ako svedok pri odstraňovaní rozporov podľa § 264 Trestného poriadku jednoznačne zotrval na svojej výpovedi z prípravného konania zo dňa 28.06.2018, pričom vykonaným dokazovaním bola prítomnosť obvineného A. B. B. v čase policajnej kontroly C. C. F. vylúčená, čo bolo potvrdené aj rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín, sp. zn. 2T/1/2019, z 19. mája 2020, ktorý bol potvrdený uznesením Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 2To/47/2020, z 16. marca 2022, ktorými bol C. C. F. odsúdený,

pretože nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Dolný Kubín podal dňa 05.05.2023 obžalobu č. k. Pv 140/22/5503-18 zo dňa 05.05.2023 na obvineného A. B. B., pre prečin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods.1, ods. 2 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe ako je uvedený vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Obvinený sa k podanej obžalobe vyjadril podaním súdu doručeným dňa 23.05.2023, v ktorom o.i. tiež poukázal na skutočnosť, že spáchanie trestného činu krivej výpovede a krivej prísahy vyžaduje preukázanie úmyselného zavinenia, teda že páchatel' chcel svojím konaním (uviedenie nepravdy alebo zamlčanie podstatných okolností) porušiť alebo ohroziť záujem chránený Trestným zákonom (riadne zistenie skutkového stavu v konaní), resp. vedel, že takéto porušenie alebo ohrozenie môže spôsobiť a s týmto následkom bol uzrozumený. Úvodom je potrebné upozorniť, že skončenie iného trestného konania, v ktorej osoba vystupovala ako svedok, nemôže byť znakom skutkovej podstaty trestného činu krivej výpovede a krivej prísahy. V tomto smere dáva do pozornosti, že v zmysle § 7 ods. 1 Trestného poriadku pokiaľ ide o posúdenie viny obvineného, nie sú OČTK a súd viazané právoplatným rozhodnutím súdu, a preto odôvodnenie o nepravdivosti tvrdení obvineného založené na tom, že v inej trestnej veci súd označil jeho výpoveď za nedôveryhodnú, je nesprávne. V tomto smere je nutné uviesť, že trestnoprávne relevantným, z hľadiska uvedeného trestného činu, je len taká výpoveď, ktorá sa ukáže ako úmyselne lživá. Za úmyselne lživú (nepravdivú) nie je možné považovať napríklad len výpoveď nedôveryhodnú (či pochybnú), respektíve automaticky ani stav, keď súd rozhodne podľa toho, že sa prikloní k jednej zo skutkových verzií, nakoľko súdy v konaniach nezisťujú skutočný stav. Ak by bol akceptovaný názor vyšetrovateľa v konaní ORP -246/1-VYS-DK-2022, tak napr. vždy v prípade oslobodenia páchatel'a by hrozilo trestné stíhanie svedkov, ktorí usvedčovali páchatel'a, ale súd to nezobral do úvahy. Teda platí, že skutočnosť, že obvinený bol v procesnom postavení svedka má len procesný význam a nie hmotnoprávny.

Podľa § 241 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, obžalobu podanú na súde pre prečin a zločin s výnimkou obzvlášť závažného zločinu, za ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej dvanásť rokov preskúma samosudca a podľa jej obsahu a obsahu spisu trestné stíhanie zastaví, ak sú tu okolnosti uvedené v § 215 ods. 1.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku, prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Podľa § 346 ods. 1 Trestného zákona, kto ako svedok v konaní pred súdom alebo v trestnom konaní alebo na účely trestného konania v cudzine pred prokurátorom alebo policajtom, alebo pred sudcom medzinárodného orgánu uznaného Slovenskou republikou uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie, alebo kto takú okolnosť zamlčí, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Podľa § 346 ods. 2 Trestného zákona, kto v trestnom konaní pred súdom alebo na účely trestného konania v cudzine po zložení prísahy uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie, alebo takú okolnosť zamlčí, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až päť rokov.

Trestný zákon definuje trestný čin ako protiprávny čin, ktorý vykazuje formálne znaky, t.j. všetky znaky skutkovej podstaty niektorého z trestných činov uvedených v osobitnej časti Trestného zákona z hľadiska objektu, objektívnej stránky, subjektu a subjektívnej stránky a v prípade prečinu je to tiež materiálny znak - závažnosť vyššia ako nepatrná. Z hľadiska naplnenia subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu podľa § 346 Trestného zákona ide v prvých dvoch odsekoch o úmyselný trestný čin, ktorý má charakter prečinu. Úmysel páchatel'a poníma aj skutočnosť, že ide o okolnosť, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie. Objektom tohto trestného činu je záujem, aby sa v konaní pred súdom alebo v trestnom konaní rozhodovalo na základe pravdivého a správne zisteného skutkového stavu veci. Objektívna stránka trestného činu spočíva v uvedení nepravdy svedkom o okolnosti dôležitej pre rozhodnutie, prípadne v zamlčaní takej okolnosti svedkom, v konaní pred súdom alebo v trestnom konaní alebo na účely trestného konania v cudzine pred prokurátorom alebo policajtom, alebo pred

sudcom medzinárodného orgánu uznaného Slovenskou republikou. Okolnosť dôležitá pre rozhodnutie je podstatným prvkom, bez ktorého by nešlo o tento trestný čin. Posúdenie takejto okolnosti je vždy závislé od konkrétneho prípadu. Nemusí ísť o okolnosť majúcu rozhodujúci význam. Spravidla pôjde o skutočnosť, ktorú orgán uvedený v tomto ustanovení musí vziať do úvahy pri riešení otázky, o ktorej má rozhodovať (v trestnom konaní pôjde o všetky okolnosti, ktoré môžu ovplyvniť rozhodnutie o vine alebo treste, o uložení ochranného opatrenia alebo o nároku poškodeného).

Ako už súd uviedol vyššie pri trestnom čine krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 a 2 Trestného zákona sa vyžaduje úmyselné zavinenie páchatel'a, ktorý sa vzťahuje aj na skutočnosť, že tento vie, že ním uvádzané skutočnosti sú podstatné pre rozhodnutie. Obsahom výpovede obvineného bola síce podstatná skutočnosť, ktorá mala vplyv na rozhodnutie v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín sp. zn. 2T/1/2019, avšak pre naplnenie skutkovej podstaty trestného činu podľa § 346 Trestného zákona nestačí, že túto skutočnosť vie orgán činný v trestnom konaní, ktorý má prístup k spisu a všetkým vykonaným dôkazom. Túto skutočnosť musí vedieť páchatel', tzn. obvinený, pričom to musí vedieť v čase spáchania činu, t.j. pri výpovedi. Zjednodušene - páchatel' musí v čase spáchania skutku vedieť, že obsah jeho výpovede môže byť pre orgán činný v trestnom konaní podstatný. Z dôkazov zabezpečených v prípravnom konaní nevyplýva, že by obvinený mal vedomosť o tom, že jeho výpoveď má podstatný vplyv pre rozhodnutie, pričom otázku či sa výpoveď týka okolností podstatnej pre rozhodnutie nemožno posudzovať izolovane, ale vždy so zreteľom na celkovú dôkaznú situáciu v konkrétnej veci, v ktorej bola urobená (napr. uznesenie NS SR sp.zn. 2Tdo/57/2017). Navyše súd dodáva, že k odsúdeniu páchatel'a v konaní sp. zn. 2T/1/2019 došlo po vykonaní rozsiahleho dokazovania, kde páchatel'a trestného činu usvedčovalo viacero vykonaných dôkazov, najmä výpovede svedkov- hliadky PZ či správa o výsledku objasňovania skutku na úseku cestnej dopravy.

Pri posudzovaní viny páchatel'a uvedeného trestného činu sa nestačí zaoberať len otázkou, či osoba, ktorej sa týkalo trestné konanie, kde obvinený vypovedal ako svedok, skutočne spáchala trestný čin, prípadne či bola zaň stíhaná a odsúdená. V konaní sa musí preukázať, či páchatel' prečinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Trestného zákona si bol vedomý, že uvádza nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie. Už v prípravnom konaní je nevyhnutné objasňovať aj skutočnosti subjektívnej povahy významné pre právny záver o zavinení. Predmetom trestného stíhania a dokazovania v trestnej veci vedenej voči C. C. F. bolo, že viedol vozidlo (vykonával činnosť, pri ktorej by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku) a odmietol sa podrobiť vyšetreniu na zistenie návykovej látky, hoci by to pri vyšetrení nebolo spojené s nebezpečenstvom pre zdravie. Pričom obvinený v pozícii svedka potvrdil, že C. C. F. vozidlo viedol, bol zastavený hliadkou polície, počul, že sa policajti a vodič C. C. F. rozprávali o dokladoch a následne tiež potvrdil, že za nimi mali ísť policajti so zapnutými majákmi. Obvinený v pozícii svedka vypovedal, že celú dobu sedel vo vozidle, pričom rozhovor mal vnímať cez otvorené okno na strane vodiča. Orgány činné v trestnom konaní musia okrem iného preukázať, že páchatel' vedel, že obsah jeho výpovede môže byť pre výsledok dokazovania podstatný. Tieto skutočnosti preukázané so zreteľom na celkovú dôkaznú situáciu v tejto konkrétnej veci neboli. Ak v prípravnom konaní nie sú náležite zistené a dôkazne podložené aj tieto skutočnosti, nemožno udržateľne argumentovať, že výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pre súd.

Orgány činné v trestnom konaní a súdy musia vždy dôsledne zvažovať, akú relevanciu v procese hodnotenia dôkazov priznajú konkrétnej svedeckej výpovedi, z ktorej následne chcú vyvodzovať trestnoprávnu zodpovednosť za prečin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Trestného zákona. Právoplatné rozhodnutie súdu o vine C. C. F. v konaní sp. zn. 2T/1/2019 nemôže byť bez ďalšieho postačujúcim dôkazom na vyslovenie tvrdenia, že všetci svedkovia, ktorých svedecké výpovede získané procesne korektným spôsobom v trestnom konaní vedenom proti C. C. F. z hľadiska svojho obsahu po vyhodnotení dokazovania, odporovali finálnym skutkovým zisteniam podporujúcim právny záver súdu o vine páchatel'a, sa dopustili trestného činu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Trestného zákona. Samotné vyhodnotenie výpovede obvineného v pozícii svedka orgánmi činnými v trestnom konaní ako výpovede, ktorá obsahovala nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie ešte neznamená, že sa naozaj dopustil prečinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1, 2 Trestného zákona. Vyjadrenie obvineného uvedené v skutkovej vete obžaloby nenapĺňa podľa názoru súdu pojmové znaky prečinu krivej výpovede a krivej prísahy, a tento dôkaz ani nefiguruje ako relevantný dôkaz, ktorý by bol predmetom hodnotenia vykonaného dokazovania pred súdom v trestnej veci vedenej sp. zn. 2T/1/2019, ktorej predmetom bol trestný čin ohrozenia pod vplyvom

návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Trestného zákona, pričom v odôvodnení rozhodnutia Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2T/1/2019 z 19.05.2020 konajúca sudkyňa výpoveď obvineného vyhodnotila tak, že „vierohodnosť jeho výpovede je značne znížená, nakoľko tento (pozn. súdu - obvinený) sa nachádzal výrazne pod vplyvom alkoholu, čo vyplynulo nielen z výpovedí príslušníkov, ale aj z výpovede svedka K.. Sám svedok priznal ovplyvnenie alkoholom, avšak z výpovedí svedkov a zvukových prejavov svedka, ktoré sú zachytené na videozázname svedkyne L. je možné konštatovať, že bol značne pod vplyvom alkoholu“.

Nad rámec súd uvádza, že s ohľadom na povahu prejednávaneho prípadu konanie obvineného nenapĺňa zákonné znaky trestného činu s poukazom na zásadu „ultima ratio“, a teda s ohľadom na materiálne ponímanie trestného činu ako konania subsidiárneho vo vzťahu k iným právnym odvetviám (správnomu konaniu, občianskoprávnemu konaniu, atď.). Zásada „ultima ratio“ síce nie je v zákone výslovne pomenovaná, ale vyplýva z princípov platných v právnom štáte, a to z princípu uzákonenia trestnoprávneho postihu len v nevyhnutných prípadoch (§ 2 odsek 2 Trestného poriadku), uloženia trestu len v nevyhnutne potrebnej miere represie (§ 34 odsek 2 Trestného zákona), pri využití aj ochranných opatrení (§ 35 odsek 1, 5 Trestného zákona) a najmä z ústavnej zásady proporcionality pri zásahu do základných ľudských práv ukotvenej v čl. 13 ods. 2, 4 Ústavy Slovenskej republiky.

S poukazom na hore uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že skutok, pre ktorý bola na obvineného podaná prokurátorom hore citovaná obžaloba, nie je trestným činom a súčasne nie je daný ani dôvod na postúpenie veci, nakoľko z hľadiska kvalifikácie skutku ako priestupku do úvahy prichádza priestupok podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. f) Zákona o priestupkoch, v zmysle ktorého sa priestupku dopustí ten, kto úmyselne podá nepravdivú alebo neúplnú svedeckú výpoveď v správnom konaní alebo podá nepravdivé alebo neúplné vysvetlenie orgánu oprávnenému objasňovať priestupky alebo uvedie nepravdivý údaj v čestnom vyhlásení pred orgánom štátnej správy alebo obce. Z uvedeného možno vyvodiť, že absentuje zákonný znak spočívajúci v podaní nepravdivej výpovede v správnom konaní.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia na Okresnom súde Námestovo. Sťažnosť má odkladný účinok.